

VISSZATEKINTÉS A 2019/2020-AS TANÉV KATEDRA-VERSENYEINEK RENDAHAGYÓ DÖNTŐIRE

A tavalyi, karantén miatt felbolygatott iskolaév a Katedra-versenyek életébe is komoly változásokat hozott. A hagyományosan májusban megszervezett, személyes megmérettetésen alapuló döntőket a bizonytalan közegészségügyi helyzet miatt szeptemberre és októberre kellett átütemeznünk, azonban a szinte napról napra változó közállapotok miatt még így sem sikerült az összes Katedra-verseny döntőjét lebonyolítani: az egyéni megmérettetésen alapuló matematikaverseny döntője a résztvevők magas létszámú visszalépése miatt elmaradt, az októberre tervezett Vámbéry Ármin Földrajz-versenyt pedig már csak online módon sikerült lebonyolítanunk. A kalendáriumi év végén egy rövid visszatekintésre hívjuk meg Önöket, felidézünk, hogyan is zajlottak le ezek a rendhagyó, arcmaszokkal tarkított találkozók.

KATEDRA ALSÓ TAGOZATOS VERSENY

Szeptember 21-én zajlott le a Katedra Alsó Tagozatos Verseny országos döntője Dunaszerdahelyen. A Katedra Alapítvány által támogatott tanulmányi versenyek sorában hatodik alkalommal került megrendezésre a levelezős verseny országos döntője az alsó tagozatot látogató harmadik és negyedik osztályos tanulók számára.

A 2019/2020-as verseny témáját Berg Judit: *Lengemesék I. Tavasz a Nádtegeren* c. könyve határozta meg. A szeptembertől januárig zajló levelezős fordulókban 46 csapat mérte össze a tudását, ezek közül a legjobb eredményt elért 15 csapat, vagyis 45 alsó tagozatos tanuló nyert a döntőbe meghívást. A rendhagyó körülmények miatt sajnos a szeptemberre csúsztatott megmérettetésen csupán 11 csapat tudott részt venni. A következő települések alapiskoláiból érkeztek a tanulók és a felkészítő pedagógusok: Fülek, Érsekújvár, Zsigárd, Ipolybalog, Marcelháza, Diósförgepatony, Pozsonyepérs, Nyékvárkony, Felsőpatony, Farkasd.

A döntőn hat feladat megoldására került sor. Ezek többsége az előzetes ismeretekre, emlékeztet, szövegértésre irányult. Minden feladat játékos formában kérte számon a gyerekek tudását, akik keresztrejtvényt és kódokat fejtettek meg, kiemelt szövegrészeket rendeztek időrendbe, hamis állításokat varázsoltak igazzá, a megismert szereplők tulajdonságaival dolgoztak.

A tanulók ügyesen vették az akadályokat: a pandémia miatt megkövetelt intézkedések, szabályok ellenére kellemes hangulatban telt a délelőtt. A döntőn végül a következő dobogós helyek születtek (az 1. hely osztott lett):

1. *Lengemesék királynői* csapata, tagok: Faggyas Rita Veronika, Fricz Flóra, Velebný Rebeka – Ipolyi Arnold Alapiskola, Ipolybalog. Felkészítő pedagógus: Hugyec Zolcer Erika.
1. *Tudorkák* csapata, tagok: Mészáros Márk, Straka Zsombor, Tompa Barnabás – Mórnicz Zsigmond Alapiskola és Óvoda, Diósförgepatony. Felkészítő pedagógus: Sátor Tímea.
2. *Langigyerekek* csapata, tagok: Dudás Emma, Fehér Emma Zoé, Jakab Lukás – Alapiskola és Óvoda Pozsonyepérs. Felkészítő pedagógus: Mgr. Bartal Magdolna.

3. *Ravasz rókák* csapata, tagok: Jaruska Dorka, Páleník Lilien, Haris Emma – Czuczor Gergely Alapiskola, Érsekújvár. Felkészítő pedagógus: Kovács Sylvia.

Mgr. Herdics Kalocsányi Mónika, versenyszervező

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

Az idei évben a kialakult járványhelyzet és az oktatásügyet érintő intézkedések miatt a tervezett májusi időpont helyett 2020. szeptember 22-én zajlott Dunaszerdahelyen a Katedra Történelemverseny országos döntője. A döntőben azok a csapatok vettek részt, amelyek a levelező fordulókban a legjobb eredményt érték el.

A verseny idén belépett a 23. évfolyamába. A tantárgy-versenyt az 1997/1998-as tanévben indította útjára Simon Attila, s az első évad témája a honfoglalás és az Árpád-kori Magyarország története volt. Akkor még 7 fordulón át oldották a feladatokat a tanulók, s 26 iskola 360 diákja kapcsolódott be a versenybe. A versenyt rajta kívül még Földes József, Presinszky Ágnes és Angyal László történelemtanárok szervezték.

A 2019/2020-as évadban 31 iskola 43 csapata kapcsolódott be a versenybe a lakszakállasi, a bátorkeszi, a nagyfödemesi, a farkasdi, a nagymagyarai, a vásárúti, a nád-szegei és az érsekújvári alapiskolából. A mintegy 130 tanuló négy fordulóban mérhette össze tudását a levelezős versenyben. A verseny témája *A második világháború története, Magyarország a második világháborúban volt*, megtartva a folytonosságot az egyes történelmi időszakok között.

A döntőre a dunaszerdahelyi Építészeti Szakközépiskolában került sor. A megmérettetés tizenegy fordulóból állt. Az egyes fordulókban a tanulóknak egy-egy feladatlapot kellett kitölteniük a rendelkezésükre álló időben. A diákok fejtettek keresztrejtvényt, vaktérképpel dolgoztak, képeket ismertek fel, fogalmakat magyaráztak, történelmi totót játszottak stb. Ezt követően a felkészítő tanárok segítségével közösen megtörtént a feladatlapok javítása, melyek alapján kialakult a csapatok végleges sorrendje. Az első helyen a vásárúti József Attila Alapiskola és Óvoda *Reformerek* nevű csapata végzett, melynek tagjai Karika Laura, Csiba Csenge és Menző Márk voltak (felkészítő: Tóth Mónika). A 2. helyezett csapat a Bátorkesziről érkezett *Szentháromság* csapat lett a Kovács József Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolából, tagjaikkal, Fazekas Szabolccsal, Gábor Balázs Mátéval és Broskovics Krisztiánnal. Felkészítő tanárunk Pelle István volt. A harmadik helyen a *Szövetségese* nevű csapat végzett a Farkasdi Alapiskolából, melynek tagjai Molnár Krisztina Ildikó, Molnár Simon és Makács Bálint voltak, felkészítő tanárunk Pásztor Judit volt.

Külön értékeltük a posztereket is, melyeknek témája a *második világháborús magyar katona* volt. A legjobb poszterkészítő csapat a bátorkeszi csapat lett, másodikik a lakszakállasiak (Horváth Bálint, Ravasz Máté, Kocsis Rebeka, felkészítő: Bajcsi Szilvia), harmadik helyen pedig a vásárútiak végeztek. Minden csapat oklevelet és könyvcsomagot kapott. A Katedra külön elismerő oklevélben részesítette Pelle Istvánt, a bátorkeszi Kovács József MTNYAI

és a búcsi Katona Mihály MTNYAI tanárát a versenyben kifejtett több évtizedes munkájáért, az eredményes felkészítésért a Felvidéki Magyar Pedagógus Díj elnyerése alkalmából.

Angyal László, a verseny gesztora

PÉNZES ISTVÁN ANYANYELVI VETÉLKEDŐ

A hetedik alkalommal megszervezett Péntzes István Anyanyelvi Vetélkedő döntőjére, amely 2020. szeptember 23-án, 9:00-kor vette kezdetét, a rendkívüli körülmények miatt kilenc, háromtagú csapat érkezett (Farkasdról, Érsekújvárból, Zselizről, Zsigárdról, Felsőszeliből, Zsigárdról, Vásárútról, Gútáról, Nagyfödemesről). A regisztráció és a rövid megnyitó a dunaszerdahelyi Magyar Tannyelvű Építészeti Szakmunkásképző Iskola udvarán zajlott, ezt követően a versenyzők elfoglalták helyüket a tornateremben.

A döntő két fordulóból állt, ez idő alatt hat feladatsort oldottak meg a versenyzők. Szinte hallani lehetett az agytekervények „zakatolását”; a diákok nagyon ügyesek, lelkesek és fegyelmezettek voltak. A feladattípusok ismerősek lehettek a számukra, hiszen a levelezős fordulóban is hasonlókat oldottak meg. A legközkedveltebb a Szóbravúrok, a legnehezebb pedig a Szótagkirakós című feladat volt. A legtöbb versenyfeladat szóalkotásra, valamint szókincsbővítésre irányult (szinonimakeresés, intarzia, eszperente). A következő három csapat szerezte meg a vetélkedő legsikeresebb megoldóinak címét:

1. Vagányok – Tóth Alexandra, Sebő Laura, Ágh Szabolcs; József Attila Alapiskola és Óvoda, Vásárút; felkészítő: Mgr. Tóth Mónika
2. Úrpandák – Kiss Réka, Nagy Georgina, Tánczos Laura; Corvin Mátyás Alapiskola, Gúta; felkészítő: PaedDr. Samu Krisztina
3. Harisnyások – Kerek Lilla Flóra, Kerek Anna Ibolya, Ötvös Sebastian; Borsos Mihály Alapiskola, Nagyfödemes; felkészítő: Mgr. Forró Dániel

Tóth Katalin, versenyszervező

KATEDRA IRODALOMVERSENY

A 2019/2020-as tanév Katedra Irodalomversenyének országos döntője a szokásos májusi hónap helyett 2020. szeptember 24-én került sor Dunaszerdahelyen.

A hatodik éve két kategóriában zajló verseny két irodalmi mű feldolgozása köré szerveződött. Az I. kategóriát az 5–6. osztályosok alkották, akik Nyulász Péter *Helka: A Burrok-völgy árnyai* című regényét olvasták a tanév folyamán. A 7–9.-es tanulók pedig Gimesi Dóra – Jeli Viktória – Tasnádi István nagy sikerű művét, *A körző titkát* dolgozták fel hónapról hónapra.

A versenyre végül mindkét kategóriában 10-10 csapat érkezett, a következő iskolákból: II. Koháry István Alapiskola, Fülek; Alapiskola, Nyárasd; Móricz Zsigmond Alapiskola és Óvoda, Diósförgepatony; Czuczor Gergely Alapiskola, Érsekújvár; Alapiskola és Óvoda, Eperjes; József Attila Alapiskola és Óvoda, Vásárút; Nagyboldogasszony Egyházi Iskolaközpont, Gúta; Alapiskola és Óvoda, Farkasd; Corvin

Mátyás Alapiskola, Somorja; II. Rákóczi Ferenc Alapiskola, Gúta; Pongrácz Lajos Alapiskola, Ipolyság.

A döntő reggelén a tornaterem és az étterem megtelt vídamsággal, étellel: húsz csapat és felkészítő pedagógus várta lelkesen a döntő kezdetét.

A megmérettetés két fordulóból állt, ahol a diákok különböző szintű szövegértelmezési feladatokat oldottak meg játékos formában. A tanulók az irodalmi felkészültségük mellett megmutatták logikus gondolkodásukat, az összefüggések felismerésének képességét, s bizonyították együttműködési készségüket is.

Az első kategóriában az első helyet a Diósi tókmagok szereztek meg Diósförgepatonyból, felkészítőjük Sátor Tímea tanító néni volt. A csapat tagjai: Gerasimov Sebastian, Lelkes Márk. A második helyezettek Érsekújvárból érkeztek a döntőre, ők az Ultraminik csapata, akikkel Liszka Éva tanító néni foglalkozott. Csapatok: Anda Liza, Ördögh Zsófia, Petrovics Natasa. A harmadik helyezést a füleki Bajkeverők vihették haza Vankó Attila tanító bácsi vezetésével. Agócs Boglárka, Ondrejcsák Anna, Vaculciák Jázmin alkották a csoportot.

A második kategóriában az első helyet szintén a diósförgepatonyiak szereztek meg, a Diósi fürgék: Varga Nóra, Sátor Bence, Nagy Máté. Felkészítőjük Oriskó Éva. Második helyen végeztek a Kincskeresők Nyárasdról: Domonkos Nóra, Szabó Rebeka; felkészítő: Muzsai Ingrid. A dobogó harmadik fokára pedig az Időfutárok csapata állhatott fel Nyárasdról – Presinszky Emma, Nögel Alexandra, Tóth Gábor István. Felkészítő: Presinszky Ildikó.

Tóth Mónika, a verseny gesztora

VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY

A Katedra folyóirat által szervezett Vámbéry Ármin Földrajzverseny 2019/2020-as tanévének országos fordulójára fél éves csúszással, 2020. október 9-én valósult meg. A rendkívüli helyzetre való tekintettel, rendhagyó módon, online formában zajlott a döntő. A feladatok elektronikusan kitölthető feladatlapok formájában érkeztek a csapatokhoz, közben konferenciahívással igyekeztük kiküszöbölni a felmerülő problémákat.

A versenyt két fordulóban szerveztük, melyekben öt nagyobb témakört érintettünk. Helyet kapott a feladatok között Vámbéry Ármin életrajza, tudományos munkássága, a Keleten tett utazásai éppúgy, mint maga a Kelet világának ismerete is. Térképismereti feladatok és természetismereti kérdések is tarkították a döntő programját.

Sajnálatos módon a döntőbe kerülő csapatok közül nem tudta mindenki vállalni a versenyzést, így kissé megfogyva, de ugyanolyan teljesítménnyel és energiával küzdöttek a versenyző csapatok a pontokért.

A ranglista élén pár pont különbséggel végeztek a csapatok, ami eléggé kielezte a végső pontszerzési „csatározást”. A dobogó első helyét azonban nem lehetett elvenni a madari Madarkák csapatától. Mögöttük két ponttal lemaradva az úvári Gekkosok csapata szerezte meg a második helyet. Harmadikként a komáromi Felvidék! csapata végzett a döntőben.

Tóth Tibor, versenyszervező